

PLÁN ROZVOJE SPORTU

VELKÁ JESENICE

2018–2023

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zpracovatel:

Svazek obcí "ÚPA"
náměstí T. G. Masaryka 120
549 41 Červený Kostelec
IČ: 71211721

V rámci zpracovatelské organizace dokument vytvořil:

Jméno a příjmení: Mgr. Tomáš Jirásek
Telefon: +420 721 013 914
E-mail: tom.radar07@gmail.com

Dokument byl vytvořen v rámci projektu „Efektivní správa obcí Červenokostelecka a Českoskalicka“ registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_058/0007446. Financování projektu bylo následující: prostředky z Evropské unie (85 %), prostředky ze státního rozpočtu (10 %), vlastní zdroje (5 %).

Obsah

1. Úvod	4
1.1 Sport	5
1.2 Financování sportu v ČR	6
1.2.1 Veřejné zdroje	6
1.2.2 Privátní zdroje.....	7
1.3 Sport a EU	8
1.4 Úloha obce ve sportu	8
2. Analytická část.....	10
2.1 Charakteristika obce.....	10
2.2 Sportovní zařízení	12
2.2.1 Urbanistické normy	16
2.3 Spolky	17
2.4 Financování sportu	18
2.5 Formy podpor sportu v obci	18
2.6 SWOT analýza.....	18
3. Strategická část.....	20
3.1 Vymezení oblasti podpory sportu a určení priorit v jednotlivých oblastech	20
3.1.1 Školní sport.....	20
3.1.2 Volnočasový sport	21
3.1.3 Výkonnostní sport	21
3.2 Opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení pro občany obce	22
4. Implementační část	23
4.1 Způsob řízení a organizační zajištění naplňování plánu	23
4.2 Systém financování plánu.....	24
4.3 Monitoring a vyhodnocení naplňování plánu	25
4.4 Aktualizace plánu	25
5. Přílohy.....	26
5.1 Použité zdroje dat.....	26
5.2 Seznam zkratk.....	26
5.3 Seznam tabulek	27
5.4 Seznam grafů.....	27
5.5 Seznam schémat.....	27

1. Úvod

Význam podpory a rozvoje sportu na lokální úrovni nabyl v posledních letech, v souvislosti s restrukturalizací podpory sportu z centrální úrovně, na významu. Rozvoj sportu na místní úrovni tak do velké míry souvisí s konkrétními přístupy samospráv, které si jej mohou vykládat různě.

Mezi hlavní úkoly obcí patří péče o sport a pohybové aktivity. Obce se spolupodílejí nejen na financování sportu, ale zároveň koordinují činnosti sportovních subjektů ve prospěch obce, resp. svých občanů a kontrolují efektivnost vynaložených veřejných zdrojů. Hlavními úlohami obecní sportovní politiky zůstává tvorba prostorových podmínek pro sport a podpora činnosti sportovních organizací. Mimo sportovních organizací je úlohou obce podporovat rozvoj školního sportu, vytvořit podmínky pro zdravotní prevenci a zdatnost (areály zdraví, volnočasové sportovní areály, hřiště), kvalitu života a relaxaci (bezpečná sportovní zařízení, sítě chodníků a cyklostezek, parky, vodní plochy a volná krajina) atd.

Obce a kraje jsou nově povinny zpracovávat vlastní plán rozvoje sportu pro svoje území, který musí být v souladu se státní politikou v oblasti sportu a musí stanovit priority v jednotlivých oblastech podpory sportu a opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení pro občany. Toto opatření má vést k transparentnějšímu rozdělování finančních prostředků na podporu sportu.

Hlavním smyslem realizace dokumentu je tedy koncepční, efektivní a spravedlivá podpora sportu a jeho dlouhodobý rozvoj odrážející lokální potřeby, podmínky či trendy účasti obyvatel.

Tento plán rozvoje sportu v obci na období od roku 2018 do roku 2023 je zpracován v souladu se zákonem č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, § 6 v platném znění.

Plán rozvoje sportu je otevřeným dokumentem, který se může měnit či doplňovat v závislosti na prioritách a potřebách obce.

1.1 Sport

Sport je v moderní podobě provozován přibližně už 200 let a jeho výrazná proměna proběhla v průběhu 20. století. Neustále se objevují pokusy vyjádřit, co sport je a jaká je jeho podstata. Jednotnou definici se však nepodařilo najít. Je to dáno převážně vývojem a různými hledisky interpretace.

Termín sport se začal objevovat na počátku 14. století ve smyslu činnosti, jejímž účelem je aktivní a pasivní zábava, odpočinek, rozptýlení a uvolnění ve volném čase. Dnes se pojmem sport obvykle označuje pohybová (fyzická) aktivita provozovaná podle určitých pravidel a zvyklostí, jejichž výsledky jsou měřitelné nebo porovnatelné s ostatními provozovateli stejného sportovního odvětví.¹

Významný dokument posledního období, Evropská charta sportu (1996), k níž se připojila i Česká republika, chápe sport jako „všechny formy tělesné činnosti, které – ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli – si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“.² Rada Evropy sport definovala jako „veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“ viz Bílá kniha o sportu (dokument Komise evropských společenství projednaný v Bruselu dne 11.7.2007).³

V současném světě patří sport k nejvýraznějším společenským fenoménům. Ovlivňuje velkou část obyvatel všech kontinentů, dotýká se různých organizací, hnutí a skupin bez rozdílu ideologického, filosofického nebo náboženského zaměření. Je neoddělitelnou součástí života společnosti. Jeho význam oceňují mezinárodní politické a kulturní instituce, veřejně ho podporují vlády, uznávají ho významní politici i další významné osobnosti mnoha oborů lidské činnosti.

Z hlediska zdraví sport podporuje oběhový a dýchací systém, zvyšuje citlivost inzulínu ke tkáním, udržuje kvalitu kostní hmoty a svalstva, pomáhá udržovat optimální tělesnou hmotnost, zlepšuje psychický stav, kvalitu spánku, může snížit riziko vývoje některých typů rakoviny (prsů, tlustého střeva atd.), zlepšuje sebehodnocení a sebeúctu, zvyšuje elán a optimismus.

¹ Choutka, M., Dovalil, J., publikace DOVALIL. J. a kol. Olympismus. Praha: Olympia, 2004.

² *Evropská charta sportu pro všechny: zdravotně postižené osoby*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, 1996.

³ *Bílá kniha o sportu*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. ISBN 978-92-79-06547-7

1.2 Financování sportu v ČR

Sport je v České republice financován ze dvou hlavních zdrojů – veřejný zdroj a privátní zdroj. Tyto zdroje financování se mohou prolínat a za takových okolností se setkáváme s pojmem vícezdrojové financování tělesné kultury. Všechny tyto složky jsou alespoň částečně podporovány dotacemi z veřejných rozpočtů.⁴

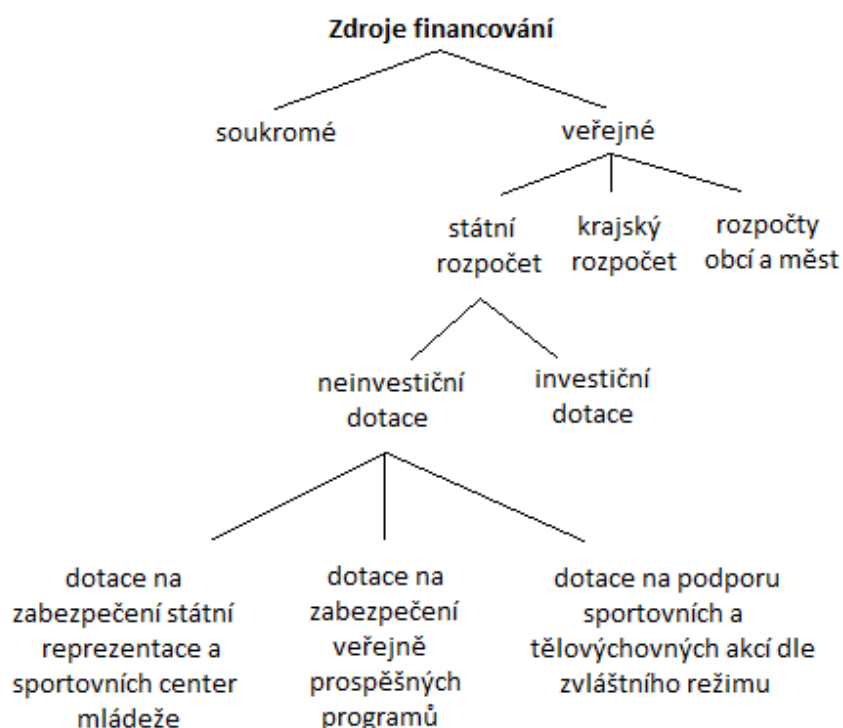

Schéma č. 1: Zdroje financování sportu v ČR

Zdroj: Sedláček, J. *Tělesná kultura. Ekonomika tělesné výchovy a sportu v ČR* [online]. 2006 [cit. 2018-08-30]. Dostupný z WWW: <http://slideplayer.cz/user/13071308>, vlastní zpracování

1.2.1 Veřejné zdroje

Mezi veřejné zdroje patří výdaje státního rozpočtu, výdaje územních samosprávních celků (krajské, městské a obecní rozpočty) a výdaje Evropské unie – Strukturální fondy.

Klíčovým orgánem státní správy pro oblast sportu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), které má za úkol zabezpečovat finanční podporu sportu ze státního rozpočtu, vytvářet podmínky pro pohybové aktivity všech obyvatel, mimo jiné také státní sportovní reprezentaci,

⁴ Sedláček, J. *Tělesná kultura. Ekonomika tělesné výchovy a sportu v ČR* [online]. 2006 [cit. 2018-08-30]. Dostupný z WWW: <http://slideplayer.cz/user/13071308/>.

zřizovat a zabezpečovat činnost resortních sportovních center a další. V organizační struktuře ministerstva je sport zahrnut v 5. skupině, kterou řídí náměstek pro řízení sekce sportu a mládeže a spadá přímo pod ministra. Finanční podpora ve formě dotací je alokována prostřednictvím dotačních programů, které jsou rozděleny na neinvestiční a investiční dotace. Rozdělování státních prostředků posuzuje Rada pro tělovýchovu a sport, která je tvořena především zástupci významných sportovních občanských sdružení. Svá rozhodnutí pak Rada předkládá přímo ministrovi školství, mládeže a tělovýchovy.

Programy MŠMT na podporu sportu jsou zaměřeny na realizaci činnosti a projektů spolků, přispívající k naplňování cílů Koncepce podpory sportu na období 2016–2025. Mezi hlavní priority programů patří: umožnění sportování co největšímu počtu dětí a mládeže, podpora talentované mládeže, příprava a účast sportovní reprezentace, umožnění sportování handicapovaným, zapojení co nejširší veřejnosti do zdravého pohybu a další.

Kraje ve své samostatné působnosti zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů včetně zdravotně postižených občanů, zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a zabezpečují finanční podporu sportu z rozpočtu.⁵

1.2.2 Privátní zdroje

Privátní neboli soukromé zdroje jsou rozděleny do kategorií: výdaje domácností na sportování (tzv. rodinné rozpočty), výnosy z vlastní činnosti subjektů zabývajících se tělesnou kulturou, podpora institucí ve formě sponzorství, výnosy loterijních a sázkových společností a příjmy z reklam.

V případě pohybové rekreace neboli sportu pro všechny jsou nejvýznamnějším zdrojem financování domácnosti. Naopak v případě vrcholového sportu se jedná převážně o prostředky získané pomocí sponzorských darů, reklam a podobně.⁶

⁵ Hobza, V., Hodaň, B. (2010). Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti. Olomouc, Česká republika: Univerzita Palackého v Olomouci.

⁶ Český olympijský výbor & Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2009). Analýza financování sportu v České republice. Retrieved from: <http://www.msmt.cz/sport/analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice> (accessed March 25, 2016).

1.3 Sport a EU

V rámci Evropské unie byl sport v širším slova smyslu poprvé zmíněn ve zprávě Evropské komise v roce 1991 „Evropské společenství a sport“. Zpráva zdůrazňovala roli sportu v širších společenských vztazích a potřebu zahrnout je do politik EU. Zásadním dokumentem je „Evropská charta sportu“ (1996), kde jsou ve 14 článcích formulována doporučení pro rozvoj tělesné výchovy a sportu. Deklarace připojená k Amsterodamské smlouvě zdůrazňuje sociální úlohu sportu, má dojít ke komunikaci se sportovními asociacemi a zvláštní důraz je kladen na specifika amatérského sportu.⁷

Specifika sportu a jeho základy v sociálních, vzdělávacích a kulturních hodnotách jsou zmíněny v deklaraci z Nice (2000). Zabývá se ekonomickým aspektem sportu, zdůrazňuje nezávislost národních sportovních asociací a řeší problematiku sportu v oblasti evropského práva.

Doposud zásadním dokumentem v oblasti sportu je tzv. Bílá kniha sportu představená Evropskou komisí v roce 2007. Bílá kniha upravuje směřování aktivit Evropské unie do budoucna, zdůrazňuje význam sportu v oblasti vzdělávání a občanské integrace, vybízí k boji proti doping, upozorňuje na hospodářské a ekonomické aspekty sportu a vyzdvihuje význam místních sportů.⁸

Od roku 2007 se EU v oblasti sportu zabývá konkrétně třemi oblastmi činností: společenskou úlohou sportu, hospodářským rozměrem sportu a politickým a právním rámcem sportovního odvětví.

Finanční rámec EU na období 2014–2020 poprvé obsahuje program určený pro financování sportu a je součástí programu Erasmus+ (Erasmus+ sport). Program podporuje oblasti vzdělávání ve sportu, odborné přípravy, neformální učení mládeže, dobrovolnictví a oblast sportovních aktivit na místní úrovni.⁹

1.4 Úloha obce ve sportu

Ze zákona patří péče o sport mezi úkoly obce. Ty jsou vymezeny v ustanovení § 6 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Obce ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport a zejména zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, zejména mládež. Zabezpečují přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů. Zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů. Kontrolují účelně využívání svých

⁷ *Evropská charta sportu pro všechny: zdravotně postižené osoby*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, 1996.

⁸ *Bílá kniha o sportu*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. ISBN 978-92-79-06547-7

⁹ Český olympijský výbor & Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2009). *Analýza financování sportu v České republice*. Retrieved from: <http://www.msmt.cz/sport/analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice> (accessed March 25, 2016)

sportovních zařízení a zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Obec zpracovává v samostatné působnosti pro své území plán rozvoje sportu v obci a zajišťuje jeho provádění.¹⁰

¹⁰ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu

2. Analytická část

2.1 Charakteristika obce

Obec Velká Jesenice se rozprostírá zhruba 4 km na jih od města Česká Skalice, která se proslavila dílem Babička od Boženy Němcové. Obec je již připomínána od roku 1350, kdy zde stával hrad držený Bochovskými z Bochova. Z majitelů obce jsou známi Strakové z Nedabylic a Šťastní Panští ze Střezetic a na Jesenici. Roku 1848 byla obec připojena k opočenskému panství. Od té doby je Velká Jesenice samostatnou obcí.

Obec má tři části – Velkou Jesenici, Veselici a Volovku, jež mají společný obecní úřad, který je i centrem založeného Mikroregionu Metuje. Ten sdružuje obce při řece Metuji a jsou jimi Bohuslavice, Černčice, Jasenná, Nahořany, Říkov, Rychnověk, Slavětín, Šestajovice, Velká Jesenice a Vršovka. Do budoucna se počítá, že nejen řeka Metuje, ale i cyklostezky budou spojovat tyto koutky naší vlasti.

Obec udržuje v chodu místní základní školu s pěti ročníky, mateřskou školu, snaží se o zachování prodejny a pošty, nemalé částky věnuje na provoz obecní knihovny s přístupem na internet a automatizovaným knihovním systémem. Postavila novou vlakovou zastávku, převzala do péče své dceřinné společnosti vodovodní a kanalizační síť, vystavěla kořenovou čističku odpadních vod. Dále vystavěla tenisové a volejbalové kurty. Částečně je zde dobudována tělocvična, která již slouží ke sportovnímu i kulturnímu vyžití.¹¹

¹¹ Obec Velká Jesenice. *Oficiální stránky obce Velká Jesenice* [online]. [cit. 2018-10-09]. Dostupné z: <http://www.velkajesenice.cz/?pid=28&sid=31>

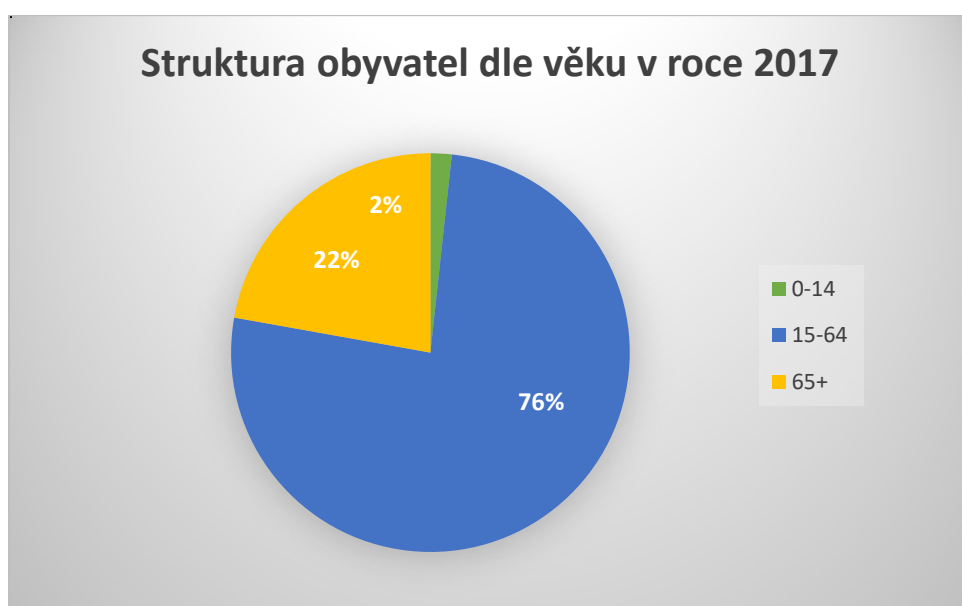
Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v obci Velká Jesenice v letech 2005–2017

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Tabulka č. 1: Pohyb obyvatel v obci Velká Jesenice v letech 2012–2017

POHYB OBYVATEL		2012	2013	2014	2015	2016	2017
Živě narození		10	7	5	5	7	6
Zemřelí		6	10	7	7	2	14
Přistěhovalí		17	21	15	21	14	13
Vystěhovalí		16	28	14	17	19	16
Přírůstek (úbytek)	přirozený	4	-3	-2	-2	5	-8
	stěhováním	1	-7	1	4	-5	-3
	celkový	5	-10	-1	2	0	-11

Zdroj: Český statistický úřad

Graf č. 2: Struktura obyvatel dle věku v obci Velká Jesenice v roce 2017

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

2.2 Sportovní zařízení

Je potřeba upozornit, že se jedná o zařízení pro dobrovolné, organizované i neorganizované sportování a školní tělovýchovu.

Sportovní areál Velká Jesenice

- přístup: asfaltová cesta s parkovištěm
- povrch: tráva, antuka
- stav: sportoviště v dobrém stavu

Sportovní areál je v majetku obce a TJ Sokol Velká Jesenice ho má v dlouhodobé výpůjčce. Areál se skládá z fotbalového hřiště a antukových kurtů. Součástí areálu je rovněž sociální zázemí pro družstvo domácích i hostů (samostatné WC i koupelna), restaurace a obecní tělocvična. Velkým nedostatkem celého areálu je oplocení, které by potřebovalo zcela vyměnit.

Fotbalové hřiště je v dobrém stavu a je pravidelně využíváno fotbalisty. Nalezneme zde brány, střídačky i zábradlí. Za vzdálenější brankou směrem od hospody se nachází ještě jedno menší travnaté hřiště, které by mohlo být využíváno v zimním období, pokud by se zrekonstruovalo do podoby hřiště s umělým povrchem. Umožnilo by tím pádem další sportovní vyžití v obci a sloužilo by k trénování i v zimním období.

Antukové kurty, na kterých je možno připravit celkem 4 hřiště na odbíjenou nebo nohejbal či 1 tenisové hřiště na čtyřhru (centrkurt) a 1 tenisové hřiště na dvojhru. Nachází se zde i cvičná stěna. Všechna hřiště jsou osvětlena a poskytují uživatelům kvalitní sportovní vyžití.

Největší slabinou sportovního areálu ve Velké Jesenici je sociální zázemí pro všechny zmiňované sportoviště. Šatny s koupelnou a WC pro domácí tým, stejně tak i pro hostující tým, jsou ve velmi špatném technickém stavu.

Obecní tělocvična

- přístup: asfaltová cesta s parkovištěm
- povrch: parkety
- stav: sportoviště ve výborném stavu

Obecní tělocvična je součástí sportovního areálu Velká Jesenice a patří k majetku obce. Výstavba probíhala od roku 2002. Od roku 2005 se tělocvična používá. Všechny části objektu byly definitivně dostavěny až v roce 2018. V dopoledních hodinách je využívána převážně základní školou pro hodiny tělesné výchovy, v odpoledních hodinách ji využívají spolky a veřejnost. O víkendech se stává dějištěm mnoha kulturních a společenských akcí, a tak je téměř po celý rok na víkendové termíny obsazená. Vybavená je jak gymnastickým nářadím pro potřeby školy, tak i stoly na stolní tenis, brankami, mantinely pro florbal, kůly a sítěmi na nohejbal a volejbal či basketbalovými koši. Je zde možné také hrát badminton a fotbal. Tělocvična se rovněž využívá pro pořádání plesů a tanečních lekcí. Součástí budovy tělocvičny je i restaurace a několik pokojů se sociálním zařízením s celkovou kapacitou zhruba 30 lidí.

Tréninkové hřiště hasičů

- přístup: asfaltová cesta s parkovištěm
- povrch: tráva
- stav: udržovaný

Tréninkové hřiště hasičů je situováno u rybníku a nachází se na pozemcích obce.

2.2.1 Urbanistické normy

Rozsah i druhy sportovních a tělovýchovných zařízení (STZ) jsou v obcích i širších územních celcích doporučovány urbanistickými ukazateli. „Ukazatele, někdy standardy anebo normativy, pro vybavenost sídel navrhl dříve Sportprojekt, specializovaný podnik ČSTV pro projektování sportovních staveb. Ukazatele byly pouze doporučující a v podstatě se téměř nikdy nedodržely. V současnosti je situace v této oblasti dosti nepřehledná a pracovníci na městských úřadech o jejich existenci velmi často nevědí.“¹²

Ukazatel pro ČR byl tajně odvozen od tehdejšího západoněmeckého Zlatého plánu, ve kterém měl ukazatel hodnotu 8 m²/obyvatele. Tehdejší Československo si zvolilo hodnotu 17 m²/obyvatele. Je dost možné, že dvojnásobný rozdíl v hodnotě mohl být jeden z důvodů, proč se v ČR ukazatel většinou nedodrží a Německo svůj plán splnilo. V porovnání s dalšími evropskými státy, Anglie 20 m²/obyvatele, Itálie 11 m²/obyvatele, Lucembursko 17,58 m²/obyvatele, v úrovni norem nezaostáváme, ale propadáme se, co se týče naplňování.¹³ Novotný (2011, s. 388) tvrdí, že „naše plnění se pohybuje mezi 30-60 % u vyšších typů STZ.“

Po společenských změnách roku 1989 se bohužel dalších více než 18 let nic podstatného nezměnilo. První materiály obsahující obecnou nápravu směřující ke kompatibilitě s okolními Evropskými zeměmi zpracovala až Sportprojekta Brno v roce 1999 pro MŠMT (autoři Z. Šamalík a O. Zekl). Celkovou doporučovanou normu doporučovali snížit ze 17 na 8,5 – 9,7 m²/obyvatele. Přiblížili se tak německým normám daným Zlatým plánem pro výstavbu sportovišť. Tento jejich návrh nebyl doposud nikým akceptován.

Porovnání s Urbanistickými normami v Tabulce č. 2 ukazuje, že obec Velká Jesenice má dostatečné plošné obsazení sportovišť v rámci aplikace koeficientů od Sportprojektu. Jelikož se jedná pouze o jeden velký areál, který je využíván jak volnočasově, tak i organizovaně, ale i školou, je uvedena celková plocha pro všechna 3 dělení sportovních zařízení.

¹² NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0.

¹³ SLEPIČKOVÁ, Irena, Stanislav TVAROH a Pavel SLEPIČKA. Legislativní východiska péče o sport v obcích a krajích. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). *Sport a politika*. Praha: FTVS UK, 2010, s. 56-67. ISBN 9788086317823.

Tabulka č. 2: Porovnání urbanistických norem s aktuálním stavem ve Velké Jesenici

Druh STZ	Doporučený model od Sportprojektu/ m ² /obyv.	Doporučený model Sportprojektu Brno /m ² /obyv.	Aplikace normy Sportprojekt na Velkou Jesenici/m ²	Aplikace Sportprojektu Brno na Velkou Jesenici/m ²	Současná situace ve Velké Jesenici/m ²
organizovaná	6,48	4,14	4788,72	3059,46	13130
neorganizovaná	2,13	1,1	1574,07	812,9	
školní	6,87	3,56	5076,93	2630,84	
celkem	17	8,8	12563	6503,2	
počet obyv.	739				

Zdroj: Vlastní zpracování

2.3 Spolky

SDH Velká Jesenice

Sbor dobrovolných hasičů Velká Jesenice má svoji základnu ve Velké Jesenici u rybníka. Členská základna čítá okolo 80 dospělých a 15 mladých hasičů. Pro děti a mládež se připravují pravidelné tréninky a účastní se hasičských soutěží. Dospělí členové SDH Velká Jesenice se v současné době již hasičským závodům nevěnují nebo reprezentují jiná družstva z okolí. Zajímavostí SDH je pořádání retro soutěže pro dospělé.

TJ Sokol Velká Jesenice

Největším sportovním spolkem v obci je v současnosti se 120 členy TJ Sokol Velká Jesenice. Tento spolek v roce 2014 oslavil již 100 let výročí. Do oddílů, které se účastní oficiálních soutěží, patří z TJ Sokol oddíl fotbalu, volejbalu a stolního tenisu. Mezi nesoutěžní oddíly, které se účastní nejrůznějších turnajů a rovněž zaujímají i funkci pořadatelů turnajů, spadají oddíly florbalu, nohejbalu a tenisu. Spolek nemá žádné svoje vlastní zázemí, proto se veškeré sportovní činnosti odehrávají ve sportovních zařízeních obce Velká Jesenice, které má TJ smluvně propůjčené do užívání. V zimním období se především využívá obecní tělocvična. Spolek rovněž dbá na rozvoj pohybových aktivit dětí a pořádá několikrát do roka sportovní akce.

Jezdecký klub Metuje

Jezdecký klub Metuje funguje ve Velké Jesenici od roku 2005. Aktuálně dochází do klubu okolo 15 dětí. Některé z nich se kromě pravidelného trénování účastní i závodů organizovaných Českou jezdeckou Federací. Koně odchované v jezdeckém klubu Metuje se účastní i závodů v Pardubicích a dosahují v dvojkových dostizích značných úspěchů.

2.4 Financování sportu

Financování sportu je v obci řešeno dotační politikou, kdy obec vypisuje dotační tituly pro spolky na svém území a následně se spolky uzavírá veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace.

2.5 Formy podpor sportu v obci

Obec řeší systematické pravidelné podporování sportu formou dotačních titulů. Dále se stará o sportoviště, která jsou ve vlastnictví obce. Provádí jejich velké opravy, rekonstrukce či zajišťuje správce v obecní tělocvičně.

Organizované sportování dětí v obecní tělocvičně je zdarma. Sportovní areál v obci je pro spolky k dispozici bez poplatků. Obec se rovněž podílí na realizaci sportovních akcí pořádaných spolky obce.

2.6 SWOT analýza

SWOT analýza poskytuje podklady pro formulaci rozvojových směrů a aktivit, strategií a strategických cílů. Spočívá v rozboru a hodnocení současného stavu a současné situace.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Celková plocha sportovišť ▪ Sportoviště na území obce ▪ Velký počet sportovních nadšenců ▪ Zájem občanů obce o sportovní dění ▪ Vysoké využívání sportovišť pro organizovaný sport ▪ Sportoviště v blízkosti školy ▪ Dotační podpora spolků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stav sociálního zázemí sportovního areálu ▪ Oplocení sportovního areálu ▪ Nedostatečné možnosti sportování v zimním období ▪ Neaktuální seznam spolků na webu obce ▪ Informace o sportovním areálu na webu obce
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Příznivý vývoj HDP a nárůst financí do rozpočtu obce ▪ Vládou slibované navýšování financí do investičních sportovních dotačních titulů ▪ Získání dotací na investice do sportovišť 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokles příjmů financí do rozpočtu obce ▪ Ztráta zájmu veřejnosti o sportování v obci ▪ Odliv lidí do jiných obcí ▪ Zánik spolků ▪ Ztráta zájmu veřejnosti o sportování dětí v obci

Zdroj: vlastní zpracování

3. Strategická část

3.1 Vymezení oblasti podpory sportu a určení priorit v jednotlivých oblastech

Oblasti podpory sportu vycházejí z úkolů vyplývajících ze zákona o podpoře sportu a z potřeb obce, které jsou dány její kulturně společenskou historií. Tím dochází k naplňování povinnosti obcí pečovat a vytvářet podmínky pro uspokojování potřeb svých občanů. Sport pozitivně ovlivňuje prostředí obcí v několika směrech. Pomáhá se začleněním sociálně slabších jedinců do společnosti. Působí pozitivně v rámci prevence proti kriminalitě. Působí pozitivně na osobnost jedince ve společnosti. Jedinec tak získává pocit seberealizace, zdatnosti, fyzické i psychické odolnosti a zdravé sebedůvěry.

Pro potřeby PRS je sport rozdělen do 3 hlavních oblastí:

- školní sport
- volnočasový sport
- výkonnostní sport

Tyto 3 oblasti v sobě zahrnují sportování dětí i dospělých, individuální i kolektivní a výkonnostní či volnočasové.

3.1.1 Školní sport

Teze: K prvnímu povinnému seznámení dětí se sportem a k prohlubování jejich základních dovedností dochází ve školním prostředí. Atraktivita sportu vychází jednak z kvality učitelů, ale rovněž i z možnosti a rozmanitosti sportovního využití během hodin TV.

Problém: Pro budoucí plánování sportovní infrastruktury v obci je potřeba mít na paměti potřeby školy pro provozování hodin tělesné výchovy. Uvažovaná výstavba multifunkčního hřiště na místě současného malého fotbalového hřiště proto nesmí ohrozit využívání tohoto prostoru školou pro hodiny TV. Naopak by se v rámci výstavby mělo řešit i případné rozšířené sportovní využití pro potřeby školy.

Priorita: Zachovat a popřípadě i rozšiřovat možnosti trávení hodin TV ve sportovním areálu.

Aktivita:

- 1) Zachovat použitelnost malého fotbalového hřiště pro potřeby školní TV následně i po vybudování multifunkčního hřiště
- 2) Vybudovat 3 dráhy na 60 m
- 3) Vybudovat doskočiště s rozběhem

3.1.2 Volnočasový sport

- Teze:** Pokud budou sportovat dospělí, budou sportovat i jejich děti. Ne všichni ovšem chtějí sportovat organizovaně. Proto je potřeba zajistit podmínky i pro volnočasový neorganizovaný sport. Děti sportovat chtějí, jen je potřeba jim tu možnost dát a ke sportu je vést. Rozmanitost sportovních příležitostí je tak jedním z klíčových prvků všestranného sportovního rozvoje dětí a dospělých. Sportovat se dá v každém věku, a proto nesmí být opomíjena ani kategorie seniorů.
- Problém:** Sportovní možnosti v obci nejsou malé, ale vzhledem k velkému zájmu o sport by bylo vhodné tyto možnosti rozšířit. Informace o sportovních spolcích na webu obce jsou zastaralé.
- Priorita:** Rozšířit možnosti sportování v obci. Zprostředkovat aktuální informace o sportovním dění v obci.
- Aktivity:**
- 1) Vybudovat multifunkční hřiště s pestrou škálou sportovního vyžití (basketbal, nohejbal, tenis, volejbal)
 - 2) Doplnit na webu obce aktuální informace o spolcích působících v obci
 - 3) Vybudovat workoutové hřiště

3.1.3 Výkonnostní sport

- Teze:** Výkonnostní sport je výkladní skříň obce. Pomáhá v obci tvořit společenský život. Reprezentuje ji navenek a je největším organizátorem volného času dětí.
- Problém:** Nároky kladené na podmínky pro provozování sportu ať bezpečnostní či hygienické, nebo nároky kladené na znalosti a zdravotní stránku se neustále zvyšují. Čas dobrovolnictví a velké množství volného času po pracovní době jsou minulostí. Spolky nenaráží na neochotu dětí sportovat, ale naopak na absenci lidí, kteří by se dětem věnovali. Bez ochotných vedoucích či trenérů nebude organizovaný výkonnostní sport. Prostory pro výkonnostní sport v zimním období jsou nedostačující a spolky nemají vhodné podmínky pro realizaci kvalitní tréninkové činnosti.
- Priorita:** Zajistit bezpečné a hygienicky nezávadné sportoviště včetně zázemí pro spolky, které se věnují výkonnostnímu sportu. Podporovat spolky s dětmi, aby nebyly kladeny

velké finanční nároky na rodiče a sport byl dostupný i sociálně slabším. Podporovat trenéry a vedoucí, bez jejichž práce by spolky neexistovaly. Podílet se na rozšíření nabídky sportů v obci.

- Aktivity:
- 1) Realizovat plánovanou rekonstrukci šaten ve sportovním areálu obce
 - 2) Rekonstruovat oplocení celého sportovního areálu
 - 3) Začlenit do finanční podpory všechny spolky věnující se sportování dětí

3.2 Opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení pro občany obce

Velká Jesenice disponuje uceleným areálem, o kterém jsou důležité informace dostupné na webu obce. Návštěvníci webových stránek obce se mohou dozvědět, jaká sportoviště se v obci nacházejí, naleznou zde i jejich provozní řády a kontaktní osoby pro rezervace jednotlivých sportovišť. V případě obecní tělocvičny se na webových stránkách obce nachází ceník a online rozvrh, díky kterému se případní zájemci mohou snadno orientovat v obsazenosti tělocvičny v konkrétní čas.

Případnou možností zlepšení informovanosti o sportovních zařízeních by mohlo být doplnění informací o aktuálním stavu sportoviště, doplnění adresy a fotografií areálů, popřípadě vytvoření rezervačního systému pro antukové sportoviště, díky kterému by bylo zřejmé, kdy jsou kurty již obsazené a kdy naopak volné.

Dostupnost a celkovou využitelnosti sportovišť by zlepšilo, kdyby sportoviště měly plnohodnotného a stálého správce. Ten by zabezpečil předávání a přebírání sportoviště v kteroukoliv denní dobu včetně běžných pracovních hodin v pracovních dnech. To by využili jak místní, tak zájemci z řad turistů. Již nyní je občas zájem o pronájem sportovišť od turistů ubytovaných v obci i v blízkém okolí například u Rozkoše. Stávající dobrovolnický režim správcování to je schopen zajistit jen velmi nedostatečně.

4. Implementační část

Plán rozvoje sportu je zpracováván na období 2018–2023.

Pro smysluplné využití strategického dokumentu je potřeba definovat tyto okruhy:

1. Kdo bude řídit naplňování plánu
2. Z čeho budou aktivity plánu financovány
3. Jak bude vyhodnoceno naplňování plánu
4. Aktualizace plánu

4.1 Způsob řízení a organizační zajištění naplňování plánu

Pokud má dojít k naplnění cílů plánu, je potřeba zajistit jednoznačný systém řízení plánu. Ten musí vycházet ze systému řízení obce, kdy zastupitelstvo je orgán řídicí a vedení obce spolu se zaměstnanci úřadu je orgán výkonný.

Systém řízení PRS naznačuje schéma:

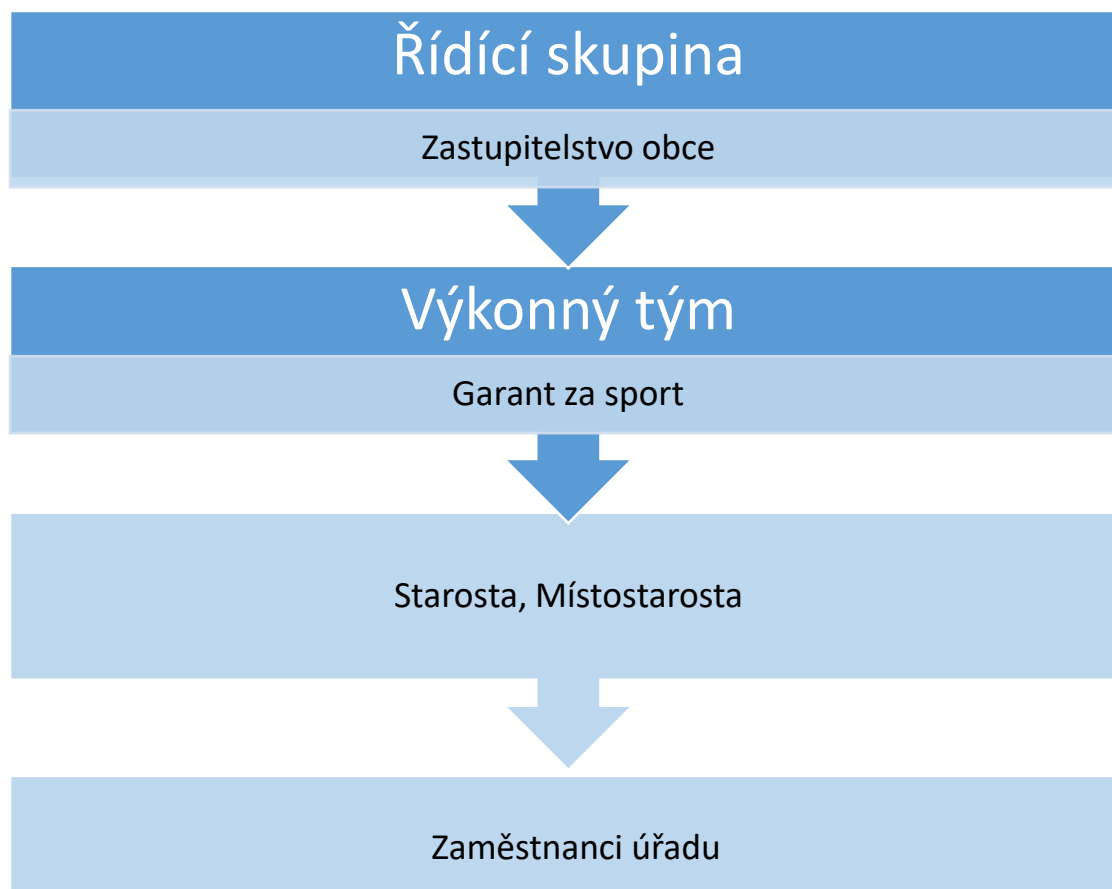

Schéma č. 2: Systém řízení PRS

Zdroj: vlastní zpracování

Řídící skupina je zodpovědná za naplňování PRS a jejím úkolem je rozhodovat o tom, jestli přijme/nepřijme a schválí/neschválí konkrétní předložené projekty od výkonné skupiny.

Řídící orgán rovněž zvolí tzv. „garanta“, jehož úkolem bude iniciovat a koordinovat veškeré činnosti spojené s realizací PRS. Garant by měl vzejít ze zástupců řídicí či výkonné skupiny.

Výkonná skupina je zodpovědná za předkládání konkrétních návrhů projektů spojené s naplňováním cílů PRS řídicí skupině. Dále monitoring, vyhodnocování naplňování jednotlivých aktivit a zajištění aktualizace PRS (vlastními silami či externí osobou).

Do procesu implementace PRS budou zapojeny i další subjekty, které budou plnit funkci poradní.

4.2 Systém financování plánu

Pro zajištění naplňování PRS jsou nutné finanční prostředky, které z hlediska plánovaných akcí nebudou v rámci obce malé. Jednotlivé zdroje, ze kterých je možné financovat naplnění PRS, jsou tyto:

- 1) Vlastní zdroje z rozpočtu obce
- 2) Externí zdroje
 - a. z rozpočtů Evropské unie
 - b. ze státních rozpočtů
 - c. z rozpočtů Královéhradeckého kraje
 - d. soukromé kapitálové zdroje

Z kombinace těchto zdrojů vychází možné způsoby financování PRS.

- 1) Financování výhradně z vlastních prostředků obce
- 2) Kombinované financování ze zdrojů obce a externích zdrojů

V tomto případě lze využít buďto nenávratných finančních prostředků (granty, dotace), jejichž spoluúčast se na financování konkrétního projektu v některých případech může pohybovat okolo 80–90 %, nebo vratných prostředků (úvěry, zápůjčky, atd.)

- 3) Financování výhradně z externích zdrojů

Zde je úlohou obce buď realizační, kdy připravuje či realizuje konkrétní projekt bez finančního příspěví, nebo pouze iniciační a komunikační v případě, že se nepodílí na přípravě ani na realizaci daného projektu a jde jí pouze o prosazení daného projektového záměru.

4.3 Monitoring a vyhodnocení naplňování plánu

System monitoringu a vyhodnocování realizace PRS Velká Jesenice je důležitou součástí celého strategického dokumentu. Je žádoucí, aby monitoring a vyhodnocování naplňování plánu byl prováděn průběžně a mohl tak pružně reagovat na aktuálně vzniklé situace. Faktorů, které mohou vstupovat do realizace PRS a mít na něj pozitivní či negativní vliv je skrze politické, společenské, hospodářské a legislativní prostředí mnoho. Nelze tedy předpokládat, že do realizace PRS nebude potřeba zasahovat.

Za monitoring a vyhodnocování naplňování plánu je odpovědný výkonný tým.

4.4 Aktualizace plánu

Plán rozvoje sportu je otevřeným dokumentem, který se může kdykoliv upravovat a reagovat tak na aktuální změny politické, hospodářské, společenské či legislativní. Je proto žádoucí, aby s PRS bylo pracováno v čase a v návaznosti na monitorování a vyhodnocování naplňování plánu docházelo taktéž k jeho aktualizaci.

Aktualizace může být provedena buď dodatkem ke stávajícímu PRS, nebo přímo úpravou PRS, čímž vznikne nová verze. Je nezbytné uvést termín aktualizace a vyznačit provedené změny.

Za zajištění aktualizace a dílčích revizí PRS je zodpovědný výkonný tým.

5. Přílohy

5.1 Použité zdroje dat

Choutka, M., Dovalil, J., publikace DOVALIL. J. a kol. Olympismus. Praha: Olympia, 2004.

Evropská charta sportu pro všechny: zdravotně postižené osoby. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, 1996.

Bílá kniha o sportu. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. ISBN 978-92-79-06547-7.

Sedláček, J. *Tělesná kultura. Ekonomika tělesné výchovy a sportu v ČR* [online]. 2006 [cit. 2018-08-30]. Dostupný z WWW: <http://slideplayer.cz/user/13071308/>.

Hobza, V., Hodaň, B. (2010). *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. Olomouc, Česká republika: Univerzita Palackého v Olomouci.

Český olympijský výbor & Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2009). *Analýza financování sportu v České republice*. Retrieved from: <http://www.msmt.cz/sport/analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice> (accessed March 25, 2016).

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu

Obec Velká Jesenice. *Oficiální stránky obce Velká Jesenice* [online]. [cit. 2018-10-09]. Dostupné z: <http://www.velkajesenice.cz/?pid=28&sid=31>

NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0.

SLEPIČKOVÁ, Irena, Stanislav TVAROH a Pavel SLEPIČKA. *Legislativní východiska péče o sport v obcích a krajích*. In: SLEPIČKA, Pavel a Irena SLEPIČKOVÁ (eds.). *Sport a politika*. Praha: FTVS UK, 2010, s. 56-67. ISBN 9788086317823.

5.2 Seznam zkratek

ČR = Česká republika

ČSTV = Český svaz tělesné výchovy

EU = Evropská unie

FTVS UK = Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy

HDP = hrubý domácí produkt

MŠ = mateřská škola

MŠMT = Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

PRO = plán rozvoje obce

PRS = plán rozvoje sportu

SDH = sbor dobrovolných hasičů

STZ = sportovní a tělovýchovná zařízení

TJ = tělovýchovná jednota

TV = tělesná výchova

ZŠ = základní škola

5.3 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Pohyb obyvatel v obci Velká Jesenice v letech 2012–2017

Tabulka č. 2: Porovnání urbanistických norem s aktuálním stavem ve Velké Jesenici

Tabulka č. 3: SWOT analýza

5.4 Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v obci Velká Jesenice v letech 2005–2017

Graf č. 2: Struktura obyvatel dle věku v obci Velká Jesenice v roce 2017

5.5 Seznam schémat

Schéma č. 1: Zdroje financování sportu v ČR

Schéma č. 2: Systém řízení PRS